

เยี่ยมเพื่อน เยือนมิตร

ชวนคิด ต่อยอด

บันทึกการเยี่ยมพื้นที่เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสวงหาแนวทางหนุนเสริมและต่อยอดงานพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ โดยใช้เครื่องมือตามพ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ

๑๐. นครศรีธรรมราช (๑๐สค.๕๕)

๑๐.๑ สายการบินต้นทุนต่ำ

เมื่อสายการบินต้นทุนต่ำเข้ามาเมืองไทยใหม่ๆ มีเรื่องเล่าว่า เมื่อผู้โดยสารขึ้นเครื่องแล้ว พนักงานก็ประกาศว่า

“เราขอขอบคุณทุกท่านที่ใช้บริการของเรา เมื่อท่านขึ้นเครื่องได้แล้ว ขอให้ท่านเลือกที่นั่งได้ตามสะดวก ใครเลือกก่อนได้ก่อน”

“เมื่อนั่งแล้ว ให้ท่านรัดเข็มขัดนิรภัยเข้าด้วยกัน โดยเกี่ยวตะขอเข้าด้วยกัน หากตะขอชำรุด เกี่ยวกันไม่ได้ ให้ท่านผูกปลายทั้งสองข้างเข้าด้วยกัน แต่ขอให้ผูกด้วยเงื่อนไขกระตุก อย่าผูกด้วยเงื่อนไขตาย เพราะเมื่อถึงปลายทาง จะแกะออกจากกันยาก”

“เราต้องขอร้องที่เครื่องบินและอุปกรณ์เครื่องใช้จึงเก่าไปบ้าง เพราะเราเป็นสายการบินต้นทุนต่ำ แต่เรารับรองกับทุกท่านได้ว่า นักบินของเราใหม่เยี่ยมจริงๆ”

และเมื่อเดินทางไปได้พักใหญ่ พนักงานก็ประกาศอีกว่า

“ท่านผู้โดยสารทุกท่าน เราขอขอบคุณที่ท่านเลือกใช้บริการของเรา ขณะนี้เราใกล้ถึงที่หมายปลายทางแล้ว นักบินกำลังทำการลดระดับเพื่อนำเครื่องลงจอด แต่เนื่องจากสายการบินของเราเป็นสายการบินต้นทุนต่ำ เราจึงจำเป็นต้องประหยัดค่าใช้จ่าย ดังนั้นนักบินของเราที่เป็นนักบินใหม่เยี่ยมจริงๆนั้น ได้ฝึกนำเครื่องบินขึ้นมาแล้ว แต่ยังไม่เคยฝึกนำเครื่องบินลง ดังนั้น การลงจอดครั้งนี้ จึงถือเป็นการฝึกนำเครื่องลงจอดเป็นครั้งแรก ขอให้ทุกท่านเอาใจช่วยนักบินของเราด้วย เราหวังว่าเราจะได้มีโอกาสต้อนรับท่านในโอกาสต่อไป”

นั่นเป็นเรื่องเล่า แต่ต่อไปนี้เป็นเรื่องจริง

คณะของเราจำนวน ๗ คน เตรียมตัวเดินทางไปนครศรีธรรมราชด้วยสายการบินต้นทุนต่ำชื่อเป็น สัตว์มีปีกบินได้ กำหนดออกจากดอนเมือง ๑๗.๓๕ น.วันที่ ๙ ส.ค.๕๕ เมื่อเราเดินทางไปถึงดอนเมือง ได้รับแจ้งว่าเครื่องล่าช้า กำหนดออกใหม่เป็น ๑๘.๔๕ น. จากนั้นไม่นานก็แจ้งกำหนดใหม่ เลื่อนออกไป เป็น ๒๒.๑๕ น. เจ้าหน้าที่แจกคู่มืออาหารเย็นคนละใบให้ไปกินกันตาย

คืนนั้นเราได้ออกเดินทางจริงเวลาประมาณ ๒๓.๐๐น. หลังจากที่เครื่องบินเพิ่งซึ่งกลับมาจาก เชียงรายสด ๆ ร้อน ๆ ถึงนครศรีธรรมราชหลังเที่ยงคืนเล็กน้อย ผิดจากกำหนดการเดิมไป ๕ ชั่วโมงเศษ เราก็เลยใช้สนามบินเป็นที่ประชุมสรุปงานและเตรียมงานต่างๆเป็นการฆ่าเวลา จนหมดแรง

ผมนอนหมดสภาพ รอเครื่องบินอยู่ที่ดอนเมือง 555

เที่ยวบินคืนนั้น กัปตันประกาศขอโทษผู้โดยสาร โดยบอกว่ามีเครื่องบินเสีย ๒ ลำ กำหนดการ ต่างๆ จึงคลาดเคลื่อนกันไปหมด กัปตันจึงลดแรงกดดันจากผู้โดยสาร โดยเปิดให้ผู้โดยสารเข้าไปนั่งใน ห้องนักบินเพื่อดูบรรยากาศในนั้นคนละไม่เกิน ๕ นาที ให้โควตา ๕ คน เพื่อเป็นการแก้เชิง

วันรุ่งขึ้น ทำงานเสร็จ กำหนดเที่ยวบินขากลับคือเวลา ๑๙.๑๕ น. แต่สายการบินแจ้งว่าเลื่อนเป็น ๒๑.๐๐น. เราจึงมีโอกาสดูมวยโอลิมปิกที่นักมวยไทยหนึ่งเดียว(แก้ว พงษ์ประยูร)ขึ้นชกครอบงวนชะเลิศ ตอนทุ่มเศษๆ ถือว่าเขาเลื่อนเวลาบินให้เราดูมวย โดยผมบอกกับทีมงานว่า ๓ ทุ่มก็คงไม่ได้กลับ เตียวเขาก็เลื่อนแบบเมื่อวานแน่ๆ

แล้วก็จริงดังคาด สายการบินแจ้งเลื่อนเวลาออกเป็น ๐๐.๓๐ น. เจอแบบนี้ ๒ คืนซ้อน พวกเราก็ตัดสินใจหาโรงแรมนอนต่ออีกคืน เปลี่ยนเป็นเดินทางกลับเที่ยวเช้าวันรุ่งขึ้นแทน

ก็อยากขึ้นสายการบินต้นทุนต่ำ เครื่องมันก็เสียเพราะมันเก่าอย่างนี้แล

๑๐.๒ คิดถึงเพื่อนพี่น้อง

ไปนครศรีธรรมราช คิดถึงเพื่อนพี่น้องมากมายที่เคยทำงานร่วมกันมาแต่ในอดีต อย่างพี่หมอล้วน บุชากร แพทย์ชนบทรุ่นพี่ อดีต ผอ.รพ.ทุ่งสง ซึ่งเป็นแพทย์ชนบทดีเด่น เป็นหมอมือดีเยี่ยม เป็นพี่ที่ดีมาก ๆ

สำหรับน้องๆ เดี่ยวนี้เกษียณแล้ว แต่ยังคงไปช่วยตรวจคนไข้ที่รพ.สต.ที่ทุ่งสงอยู่ **พีทมอยุทธนา ศิลปรัศมี** อดีตสาธารณสุขจังหวัด ก็เป็นพี่ที่ติดอีกคนหนึ่ง สมัยปี ๒๕๓๓ ผมเป็นหัวหน้าทีมร่วมพัฒนาโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช ฉวาง ก็เจอพี่ๆ เหล่านี้เป็นผู้ใหญ่ของจังหวัดอยู่

สมัยเป็นผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก ก็เคยมาดูแลเพื่อสนับสนุนการทำงานของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช ที่อยู่ในสังกัดหลายครั้ง

เมื่อมาทำงานปฏิรูประบบสุขภาพ ขับเคลื่อนการจัดทำพ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๓-๔๔ ก็มาทำงานกับ **คุณหมอบัญชา พงษ์พานิช** แก่นำภาคประชาสังคมคนสำคัญของนครศรีธรรมราช

คุณหมอบัญชา

ผมเคยมาร่วมประชุมสมัชชาสุขภาพจังหวัดเมื่อปี ๒๕๔๔-๔๕ เพื่อรับฟังความเห็นต่อสาระสำคัญที่ควรบรรจุไว้ในพ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ นอกจากนั้น คุณหมอบัญชายังได้พาพรรคพวกจากนครฯ ไปช่วยทำงานการเกี่ยวกับพิธีเปิดและการจัดประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ปี ๒๕๔๕ อย่างเข้มข้น และช่วยรับเป็นแกนนำสำคัญในการขับเคลื่อนงานสมัชชาสุขภาพในนครฯ ต่อมาอีกหลายปี

อาจารย์สุชาติ ทองบุญยัง อดีตศึกษานิเทศอำเภอบาง (ปัจจุบันเป็นผอ.กองการศึกษา ของ อบจ. นครศรีธรรมราช) ก็เป็นอีกคนหนึ่งที่เคยไปช่วยทำหน้าที่โฆษกในงานสมัชชาสุขภาพแห่งชาติช่วงก่อนมีพ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติอยู่หลายปี

เนื่องจากวันกลับเครื่องบินเลื่อนเวลาออก ก็เลยได้ไปทานอาหารเย็นกับอาจารย์สุชาติ และมอบหนังสือแลกกันข้างถนนเลย

อดีตนายก อบต.ปากพูน (*คุณธนาวุฒิ ถาวรพราหมณ์*) ก็เป็นเพื่อนอีกคนหนึ่ง ที่เป็นคนหนุ่ม ตั้งใจทำงานพัฒนาท้องถิ่นบ้านเกิดได้อย่างน่าชื่นใจ ผมเคยไปขอเยี่ยมศึกษาดูงานและไปนอน home stay ที่นั่น เมื่อ ๓ ปีก่อน

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดคนก่อน คือ*คุณหมอนพพร ชื่นกลิ่น*(เช็ค)ก็เป็นรุ่นน้องที่น่ารักอีก คน ปัจจุบันเป็นรองอธิบดีกรมควบคุมโรค

สำหรับสาธารณสุขจังหวัดคนปัจจุบัน ไม่ได้เป็นนายแพทย์ เพราะเธอเป็นแพทย์หญิง คือ *คุณ หมออุทุมพร กำภู ณ อยุธยา(หมออุ๋)* ๑ใน๒แพทย์หญิงคนเก่งที่เป็นผู้บริหารสาธารณสุขระดับจังหวัดในปัจจุบัน ก็เป็นแพทย์รุ่นน้องโล่ๆ หลังผม เธอเป็นคนไต่ ย้ายจากชุมพรมาอยู่นครฯได้๓ปีแล้ว ต้องทำงานหนัก ดูแลประชากรกว่า๑ล้าน๕แสนคน ใน๒๓อำเภอของนครฯ

มอบของที่ระลึกให้คุณหมออุ๋หลังการประชุมปรึกษาหารือ

๑๐.๓ มอนนคร

นครศรีธรรมราช เป็นจังหวัดที่มีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ ๒ ของภาคใต้ รองจากสุราษฎร์ธานี อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๗๘๐ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดกับ สงขลา พัทลุง ตรัง กระบี่ และสุราษฎร์ธานี มีชายฝั่งทะเลยาวถึง๒๓๖กิโลเมตร

ในอดีตมีชื่อเรียกดินแดนแถบนี้หลายชื่อ ที่ตะวันตกนิยมเรียกกันมาจนกระทั่งต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ คือ "ลิกอร์" สันนิษฐานว่าชาวโปรตุเกสที่เข้ามาติดต่อค้าขายในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้นเป็นผู้เรียกก่อน โดยเพี้ยนมาจากคำว่า "นคร" ส่วนชื่อ "นครศรีธรรมราช" มาจากพระนามของกษัตริย์ผู้ครองนครในอดีต ทรงมีพระนามว่า "พระเจ้าศรีธรรมมาโคกราช" (ราชวงศ์ศรีธรรมมาโคกราช) มีความหมายว่า "นครอันเป็นสง่าแห่งพระราชผู้ทรงธรรม" หรือ "เมืองแห่งพุทธธรรมของพระราชผู้ยิ่งใหญ่"

มีประชากร ๑ ล้าน ๕ แสนคน แบ่งพื้นที่ออกเป็น ๒๓ อำเภอ ๑๖๕ ตำบล ๑,๔๒๘ หมู่บ้าน มีอบจ. ๑แห่ง เทศบาลนคร ๑แห่ง เทศบาลเมือง ๓แห่ง เทศบาลตำบล ๓๔แห่ง และอบต. ๑๔๘ แห่ง

เศรษฐกิจโดยทั่วไปของจังหวัด ขึ้นอยู่กับภาคเกษตร อาชีพหลัก คือ ทำสวนยางพารา ทำนา ทำไร่ การปลูกผลไม้ ทำสวนมะพร้าว การประมงและการเลี้ยงสัตว์ พัฒนาจากการสำรวจ ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี เท่ากับ ๗๓,๔๕๑ บาท ซึ่งเป็นอันดับที่ ๑๑ ของภาคใต้ และอันดับที่ ๓๔ ของประเทศ

ชาวนครศรีธรรมราชส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธประมาณ ๙๒.๐๘% รองลงมาได้แก่ ศาสนาอิสลาม ๗.๐๓% ศาสนาคริสต์ ๐.๘๙% นอกจากนั้นเป็นศาสนาอื่น ๆ

นครศรีธรรมราชมีแหล่งพลังงานอยู่หลายแหล่ง ได้แก่ แอ่งสินปุน แหล่งถ่านหินลิกไนส์ ปริมาณสำรอง ๙๑ เมกตริกตัน ที่ อ.ทุ่งใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช, แอ่งนคร แหล่งศักยภาพปิโตรเลียม อยู่ห่างออกไปจากชายฝั่ง อ.สิชล ประมาณ ๕๐ กิโลเมตรทางทิศตะวันออก, แอ่งปัตตานี แหล่งปิโตรเลียม อยู่ห่างออกไปจากชายฝั่ง อ.ปากพนัง ทางทิศตะวันออก ประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร, แอ่งสงขลา แหล่งศักยภาพปิโตรเลียม อยู่ห่างออกไปจากชายฝั่ง อ.หัวไทร ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณ ๕๐ กิโลเมตร และแอ่งมาเลร์เหนือ แหล่งปิโตรเลียม อยู่ห่างออกไปจากชายฝั่ง อ.หัวไทร ทางทิศตะวันออก ประมาณ ๒๕๐ กิโลเมตร

ภายใต้กรอบคิดการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ หรือ เซาร์เทิร์น ซีบอร์ด (Southern Sea Board) ซึ่งโครงการนี้มีสะพานเศรษฐกิจระหว่างฝั่งอันดามันเชื่อมกับฝั่งอ่าวไทย ระบุถึงแผนพัฒนาอุตสาหกรรมหลายประเภท ได้แก่ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี โรงถลุงเหล็ก และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ท่าเรือน้ำลึก โรงไฟฟ้าถ่านหิน โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ และเขื่อนเพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมดังกล่าว

แผนการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจภาคใต้: ฝั่งอ่าวไทย

มุ่งพัฒนาที่หลากหลาย ทั้งอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้อยู่ร่วมกับชุมชนอย่างเกื้อกูล

- เปิดพื้นที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่บริเวณสุราษฎร์ธานี-ชุมพร-ประจวบคีรีขันธ์
- พัฒนารฐานอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตรตามแนวเส้นทางกระบี่-ขนอม
- ศึกษาความเป็นไปได้ในรายละเอียดของพื้นที่ อ.สิชล นครศรีธรรมราช เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของประเทศในอนาคต

รัฐบาลมีแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๗๓ (PDP ๒๐๑๐) โดยมีการศึกษาพื้นที่โครงการไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ ที่บ้านทุ่งใส อ.สิชล, บ้านเตล็ด อ.ขนอม, บ้านทองชิง อ.ขนอม และบ้านทองเนียน อ.ขนอม

โปสเตอร์เผยแพร่ของภาคประชาชน

จากแผนการผลิตไฟฟ้าจะนำไปสู่การเชื่อมโยงเข้ากับอุตสาหกรรมอื่น ๆ ทั่วทั้งภาคใต้ ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจ จากเดิมที่เป็นภาคเกษตร ประมงและการท่องเที่ยว ไปสู่อุตสาหกรรม ซึ่งจะเกิดการแย่งชิงทรัพยากรระหว่างกัน จะมีผลกระทบกับคนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่กันมาตั้งแต่ดั้งเดิม ดั่งบทเรียนที่เกิดขึ้นมาแล้วทั่วโลก

๑๐.๔ ทวนงานเดิม

นครศรีธรรมราชก็เหมือนกับจังหวัดอื่น ๆ มีการจับมือกันทดลองใช้กระบวนการสมัชชาสุขภาพ เพื่อเป็นเครื่องมือพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพกันมาตั้งแต่สมัยเริ่มทำพ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ และเมื่อมีพ.ร.บ.สุขภาพแล้วก็มีการจัดสมัชชาสุขภาพในพื้นที่มาตามลำดับ แก่บ้าง อ่อนบ้างตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป (ดูแผนภาพ)

ปี๒๕๔๕ มีการจัดสมัชชาสุขภาพครั้งที่ ๑ว่าด้วย “การยกร่าง พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ” ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ปี๒๕๔๖จัดสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่ ที่อำเภอบางขัน ว่าด้วย “การคุ้มครองผู้บริโภค”

ปี๒๕๔๖ จัดสมัชชาสุขภาพจังหวัดนครศรีธรรมราช ว่าด้วย “อาหารปลอดภัยในเมืองนคร” ณ ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช

ปี๒๕๕๑ จัดสมัชชาสุขภาพจังหวัดนครศรีธรรมราช ว่าด้วยเรื่อง “ช่วยกันขยายเรื่องดีๆ ที่เมืองนคร” ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย ๓ ประเด็นหลัก คือ (๑) เกษตรที่เอื้อต่อ

สุขภาพ (พื้นที่เป้าหมาย ต.ขุนทะเล อ.ลานสกา และ ต.กำแพงเขา อ.เมือง) (๒) การจัดการทรัพยากรชายฝั่ง (พื้นที่เป้าหมาย ชุมชนบ้านสระบัว ต.ท่าศาลา อ.ท่าศาลา) และ(๓)อาสาสมัครสร้างสุขชุมชน (พื้นที่เป้าหมาย อ.ปากพนัง อ.ชะอวด อ.บางขัน อ.ทุ่งใหญ่ อ.เมือง)

ปี๒๕๕๒ มีการติดตามผลกักตุนข้อเสนอสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมในพื้นที่และขับเคลื่อนต่อทั้ง ๓ ประเด็นข้างต้น และพัฒนาประเด็นใหม่ ๒ ประเด็นคือ (๑)การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการพื้นที่ต้นน้ำ และ(๒)เด็กและเยาวชน ว่าด้วย การส่งเสริมพัฒนาต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนในชุมชน

ในปี๒๕๕๒นี้ ผลพวงจากสมัชชาสุขภาพที่ท่าศาลา ว่าด้วยการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง เมื่อปี ๒๕๕๑ ทำให้เกิด “ข้อบัญญัติองค์กรบริหารส่วนตำบลท่าศาลา เรื่อง การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน พ.ศ.๒๕๕๒” (ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้จากหนังสือ : ข้อบัญญัติท้องถิ่น “การอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง” นโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพจากสมัชชาสุขภาพนครศรีธรรมราช และหนังสือ “คืนชีวิต...ทะเล กระบวนการสมัชชาสุขภาพจังหวัดนครศรีธรรมราชเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืน” ของสช.)

ในปี๒๕๕๒อีกเช่นกัน ได้มีการลงนามความร่วมมือระหว่าง สช.และองค์กรภาคเครือข่ายในจังหวัดนครศรีธรรมราช ๒๕องค์กร ที่โรงแรมแกรนด์ปาร์ค เมื่อวันที่ ๒๐สิงหาคม ๒๕๕๒ เพื่อเป็นพันธสัญญาในการใช้และพัฒนาระบบการนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม ตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ ร่วมกันด้วยความสมัครใจ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด (*คุณภาณุ อุทัยรัตน์*) ร่วมลงนามด้วย ทางสช.มี*คุณหมอกุญชร มลิินทางกูร* รองเลขาธิการ คสช.ร่วมลงนามแทนผม

พิธีลงนามความร่วมมือ ๒๐ องค์กร. ๒๕๕๒

ถึงวันนี้ บันทึกการลงนามความร่วมมือดังกล่าวก็ยังมีผลอยู่

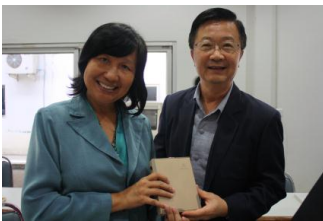
การขับเคลื่อนกระบวนการสมัชชาสุขภาพในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีหน่วยเลขานุการกิจอยู่ที่ “สมาคมตำบลบ้านต๊อบเมือง” ซึ่งมีแกนนำหลายคนจาก ๓ ภาคส่วนร่วมมือกันทำงานแบบพหุภาคี ได้แก่ *คุณมานะ ช่างชู* นายกสมาคมตำบลบ้านต๊อบเมือง และ*อาจารย์ดร.วันสุรีย์ พรหมภัทร* จาก ม.วลัยลักษณ์ *ผศ.ดร.นัยนา หนูนิล* จาก ม.วลัยลักษณ์ *ผศ.สุริยะ จันทร์แก้ว* จาก ม.ราชภัฏมนตรศรีธรรมราช *คุณทรงวุฒิ พัฒน์แก้ว* จากสมาคมตำบลบ้านต๊อบเมือง *คุณธีระวัฒน์ แดงกะเปา* จาก สอ.บ้านสี่แยกสวนป่า อ.บางขัน

คุณวิชาญ หนูกัน จาก สสจ. **คุณวิเชียร ไทยเจริญ** จากรพ.มหาราชนครศรีธรรมราช **คุณบุเรง ชิตมาลย์** จากศูนย์ศึกษาพัฒนาวิสาหกิจชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง และ**คุณอุษาวดี ศรีมั่ง** เจ้าหน้าที่จากสมาคมดับบ้านดับเมือง เป็นต้น

คุณมานะ ช่วยชู

ดร.วันสุรีย์ พรหมภัทร

๑๐.๕ เสริมงานต่อ

๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ก่อนวันแม่ ๒วัน เรามีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรึกษาหารือกันที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อแสวงหาแนวทางต่อยอดการใช้สมัชชาสุขภาพ และเครื่องมืออื่นๆใน พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ ในการพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพะคนนครฯร่วมกันที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด มี**คุณหม่ออู๋** เจ้าของบ้านให้การต้อนรับ ร่วมประชุม และดูแลพวกเราอย่างเต็มที่

มีเพื่อนพ้องน้องพี่ทั้งเพื่อเก่าและเพื่อนใหม่ๆเข้าร่วมประชุมรวม ๒๙ คน ได้แก่ **อาจารย์บุญธรรม เทอดเกียรติชาติ** จากมหาวิทยาลัยศิลปากรบ้านศรีวิชัย **คุณวิณาพร สำอางศรี** จากศูนย์ฝึกอบรมสุขภาพภาคประชาชน **ผศ.ดร.นัยนา หนูนิล** จากม.วลัยลักษณ์ **ดร.วันสุรีย์ พรหมภัทร** **พี่บุเรง ชิตมาลย์** **คุณสุจินต์ พิมเสน** รองนายกเทศมนตรี เทศบาลนครศรีธรรมราช **คุณอานนท์ มีสี** สื่อภาคประชาชน **คุณอัจฉรา รังสฤษดิ์กุล** หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์ สสจ. **คุณวิชาญ หนูกัน**, **คุณวิเชียร ไทยเจริญ**, **คุณประสิทธิ์ชัย หนูนวล** จากเครือข่ายประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ **น้องอุษาวดี ศรีมั่ง** จากสมาคมดับบ้านดับเมือง และ**น้องวนิชญา ฉันทสารายู** จากเครือข่ายเด็กและเยาวชน เป็นต้น

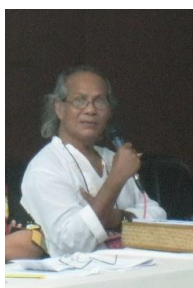
คุณบุเรง ชิตมัลย์

หลังประชุม๑๐สค.๕๕ ที่ สสจ.นครฯ

อาจารย์บุญธรรม เทอดเกียรติชาติ ศิลปินใหญ่จากมหาวิทยาลัยศิลปินพื้นบ้านศรีวิชัย ซึ่งผมเคยไปเยี่ยมเพื่อขอเรียนรู้เรื่องราวดี ๆ ที่มหาวิทยาลัยฯ และบันทึกเทปไปออกโทรทัศน์ในรายการ “รวมพลังสร้างสุข” มาครั้งหนึ่งเมื่อราวปี๒๕๕๖ ท่านฝากไว้อย่างกระชับและชัดเจน ว่า

“ขอฝาก๓ประเด็นคือ (๑)สมัชชาสุขภาพ ควรจัดแบบองค์รวม แต่ใครจะเน้นเรื่องอะไรก็ได้ ตามที่ตัวเอง หรือองค์กรตัวเองสนใจเป็นพิเศษ (๒) การทำงานแบบเชื่อมโยงกัน พลังต้องใกล้เคียงกัน ถ้าพลังต่างกันมาก เชื่อมกันยาก ต้องรู้จักหาพลังอื่นมาเสริม และ(๓)เห็นด้วยกับการจัดสมัชชาสุขภาพในจังหวัด ต้องทำต่อเนื่องตลอดปี ถึงจะได้ประโยชน์เต็มที่ ไม่ใช่ทำเป็นครั้งคราวจะไม่เข้มแข็ง และการทำงานอย่างนี้ ต้องให้ได้ ๖ ออก คือ ออกกรส ออกชาติ ออกศาสนา ออกพระมหากษัตริย์ ออกรัฐธรรมนูญ และออกภราดรภาพ”

อ.บุญธรรมฯ

ผมฟังปราชญ์พูดแล้วปึ้งตันที่ว่า **กระบวนการสมัชชาสุขภาพ ต้องจัดแบบกินอาหารสำหรับไทย คือ มีอาหารหลายอย่าง มาล้อมวงกินด้วยกัน ใครชอบอะไรก็กินอย่างนั้น ชอบมากกินมาก ชอบน้อยกินน้อย ไม่ชอบก็ไม่กิน** ไม่ใช่แบบสำหรับตะวันตก คือ มีอาหารจำกัด ให้กินเหมือนกันทุกคน อร่อยสู้สำหรับไทยไม่ได้จริงๆแหละ

น้องประสิทธิ์ชัย หนูนวน แกนนำภาคประชาชนคนรุ่นใหม่ ศิษย์เก่า ม.วลัยลักษณ์ กล่าวไว้ว่า

“กระบวนการสมัชชาสุขภาพไม่ได้หยุดนิ่งๆ ไม่ใช่มีมติแล้วจะไปทำได้จริง แต่เป็นการนำเรื่องที่มีการขับเคลื่อนอยู่แล้ว มีผลบ้างแล้ว มาพัฒนาเป็นนโยบายสาธารณะขับเคลื่อนต่อยอดไปจากเดิม อย่างที่ศาลาเห็นได้ชัด เราจึงควรมาทำความเข้าใจสมัชชาสุขภาพกันให้ชัด จะได้ช่วยกันใช้ให้เกิดประโยชน์จริง”

ประสิทธิ์ชัย หนูนวน

คุณวิชาญ หนูกัน แกนนำสมัชชาสุขภาพจากภาครัฐ กล่าวว่า

“สมัชชาสุขภาพ ต้องทำให้ถูกกับนิสัยของคนแต่ละพื้นที่ ไม่ต้องเหมือนกันก็ได้ เริ่มจากยอดก็ได้ เริ่มจากรากก็ได้ ที่ผ่านมา คนนครเริ่มจากเรื่องดี ๆ ในนคร แล้วใช้กระบวนการสมัชชาสุขภาพต่อยอดส่งจังหวะให้เรื่องนั้น ๆ หมุนเรื่องขึ้น ทำอย่างนี้ อาจกระเทือนถึงดวงดาวได้”

คุณวิชาญ

คุณวิเชียร ไทยเจริญ จากรพ.มหาราชนครศรีธรรมราช บอกว่า ต้องมีการทบทวนบทเรียน ๑๐ ปี ร่วมกัน เพื่อที่จะได้วางแผนการก้าวไปข้างหน้าให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

คุณวิเชียร

คุณหมออูทุมพรฯ บอกว่า

“เวลาคิด ต้องคิดแบบองค์รวม แต่เวลาทำ อาจแยกส่วนทำได้ ต้องหาผู้จัดการเชิงประเด็น และผู้จัดการเชิงพื้นที่ อาจเกิดแบบแต่งตั้ง หรือแบบธรรมชาติก็ได้ อย่างเช่นที่ระดับอำเภอ อาจให้สาธารณสุขอำเภอเข้ามาช่วยเป็นผู้จัดการ เพื่อเชื่อมให้ทุกภาคส่วนเข้ามาใช้สมัชชาสุขภาพเป็นกระบวนการทำงานนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพด้วยกัน

เราต้องเข้าใจว่าการทำงานมีหลายเครื่องมือ สมัชชาสุขภาพก็เป็นเครื่องมือหนึ่ง แต่ไม่ปิดกั้นการใช้เครื่องมืออื่น ๆ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม คือการมีสุขภาพของทุกคน คนทำงานนี้ต้องเข้าใจ และต้องเป็นแบบสูงสุดสู่สามัญ คือไม่ยึดติดอะไรแบบตายตัว และชอบเป็นธุระในเรื่องสาธารณะต่างๆ ชอบสานพลังผู้คน

ที่สำคัญคือ ต้องไม่เบื่อที่จะทำ ทำแล้วต้องให้ดีขึ้น ยกกระดับต่อยอดไปเรื่อย ๆ คนเข้าร่วมกันมากขึ้น มีความหลากหลายมากขึ้น คนที่เกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบต้องได้เข้าร่วมมากขึ้น เกิดผลดีต่อประชาชนมากขึ้น”

ที่สุพจน์ สวงนภิตติพันธ์ กรรมการสุขภาพแห่งชาติภาคประชาชน เขตภาคใต้ตอนบน จากภูเก็ติดูแลเส้นทางมาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยเช่นเคย ได้กล่าวในตอนท้ายว่า ได้เรียนรู้เกิดประโยชน์มาก ได้เห็นการเคลื่อนงานของคนคนเป็นอย่างดี จากนั้นไปถ้ามีการเชื่อมภาพกว้าง ผนึกกำลังกันทุกฝ่าย และสห.สนับสนุนให้ต่อเนื่อง สมัชชาสุขภาพนครศรีธรรมราชจะไปได้อีกไกล

ที่สุพจน์ฯ คสช.และคุณสุทธิพงษ์ฯ ผช.เลขาธิการคสช.

ที่ผ่านมา หลังมีพ.ร.บ.สุขภาพแล้ว สช.อาจสนับสนุนพื้นที่ “บาง” ไปสักหน่อย มีผลทำให้บางจังหวัดยังไม่สามารถพัฒนากระบวนการนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพได้อย่างต่อเนื่อง ติดบ้าง ดับบ้าง เหมือนที่มีบางคนบอกว่า เป็นการก้าวเดินแบบที่เรียกว่า “ก้าวอย่าง ก้าวย่อง ก้าวย่ำ” ซึ่งบางครั้งก็มี “ก้าวหยุด” ไปบ้าง

คุณปิติพรฯ รองเลขาธิการคสช. ดูแลสนับสนุนงานภาคใต้

คุณจารึก ผู้สถานพละภาคใต้

จากนี้ไป สช.จะปรับยุทธศาสตร์การสนับสนุนมาที่พื้นที่ให้เข้มข้นและต่อเนื่องกว่าที่ผ่านมา เพื่อให้เกิดการเดินแบบ “ก้าวต่อยอด” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะสนับสนุนให้มีการพัฒนา “หน่วย เลขานุการกิจ” ขึ้นเป็นกิจจะลักษณะ เพื่อเป็นหน่วยบริหารจัดการขนาดเล็กที่มีความคล่องตัว (autonomous micro management unit) ในการสานพลังทุกภาคส่วน เข้ามาร่วมเรียนรู้ ร่วมคิด ร่วมใช้ สมัชชาสุขภาพและเครื่องมืออื่น ๆ ตามพ.ร.บ.สุขภาพ สำหรับเป็นเครื่องมือพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบาย สาธารณะดี ๆ เพื่อสร้างสุขภาวะคนในพื้นที่ให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป

การไปประชุมครั้งนี้ มีอาจารย์หมอไพบุลย์ สุริยะวงศ์ไพศาล จากคณะแพทยฯ รพ.รามธิบดี ติดตามไปสังเกตการณ์ในฐานะผู้ประเมินภายนอกที่กำลังทำการประเมินการทำงานตามพ.ร.บ.สุขภาพ แห่งชาติอยู่ด้วย

๑๐.๖ ขอดูงาน

ผมได้ยินเรื่องราวการนำสมัชชาสุขภาพไปใช้เป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ ที่ทำศาลามาก่อน ว่ามีความก้าวหน้าไปจนถึงสามารถผลักดันให้อบต.ทำศาลาออก “ข้อบัญญัติท้องถิ่น” ว่าด้วย การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๕๒ และมีการ ดำเนินงานต่อเนื่องเป็นรูปธรรม และทราบอีกว่ามีการนำเครื่องมือ “เอชไอเอ.” ตามพ.ร.บ.สุขภาพ มาใช้ กับการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพที่จะเกิดขึ้นจากนโยบายการพัฒนาของภาครัฐ ที่มุ่งพัฒนาแหล่ง พลังงานรองรับอุตสาหกรรมในพื้นที่ภาคใต้ บนพื้นที่เดิมที่มีความเข้มแข็งทางการเกษตร การประมง และการท่องเที่ยว

เมื่อได้มาเยี่ยมมณฑลราชธานีครั้งนี้ จึงขอถือโอกาสไปเรียนรู้ให้ดียิ่งกับหู ให้ได้ดูด้วยตา และ ให้ได้สัมผัสด้วยตัว

เริ่มต้นด้วยปัญหาประมงพาณิชย์ ประมงภายนอกอุทยานประมงชายฝั่งที่หาอยู่หากินกันมาหลายชั่วอายุคน ไม่ว่าจะเป็นการใช้เครื่องมือมือจับสัตว์น้ำหลาย ชนิด แต่เลือกใช้ประโยชน์เพียงบางชนิด การใช้เครื่องมือจับสัตว์น้ำแบบตวงจระชีวิตสัตว์น้ำ หรือจับสัตว์น้ำตั้งแต่ขนาดเล็ก เช่น การใช้อวนลาก อวน รุน การใช้เครื่องมือทำลายห่วงโซ่ของระบบนิเวศ เช่น เรือคราดหอยลาย ทำลายลึกลงไปในหน้าดิน ทำลายที่อยู่อาศัยของกุ้ง หอย ปู ปลา และห่วงโซ่ระบบนิเวศ

ประชาชนพื้นถิ่นเริ่มรวมตัวกัน ให้ความสนใจกับปัญหาที่เข้ามากระทบชีวิตและความเป็นอยู่ของพวกเขามากขึ้นทุกวัน มีปฏิบัติการต่างๆ เกิดขึ้น และพัฒนามาตามลำดับ ประชาชนมีประสบการณ์มากขึ้น มีการรวมตัวกันทำกิจกรรมพัฒนาอื่น ๆ เพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการตั้งกลุ่มอนุรักษ์ประมงพื้นบ้าน การจัดตั้งกองทุนเครื่องมือประมง กลุ่มออมทรัพย์ ร้านค้าชุมชน เป็นต้น มีการศึกษาข้อมูลทางวิชาการและดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและการพัฒนาชายฝั่ง เช่น การสร้างบ้านส้วมน้ำ การทำระเบิดชีวภาพ การปลูกป่าชายเลน การทำธนาคารปูม้า การทำปะการังเทียม ฯลฯ

ในขณะเดียวกันก็มีการรวมตัวกันต่อสู้เรียกร้องให้ภาครัฐได้เข้ามาดูแลช่วยเหลือและป้องกันการรुक้าของประมงพาณิชย์ที่ทำประมงแบบล้างผลาญ ชัยบมาสู่การพัฒนาชุมชนประมงชายฝั่งต้นแบบที่เข้มแข็ง มีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล มีการพัฒนาระบบเฝ้าระวังการทำประมงแบบล้างผลาญ ฯลฯ

เวทีขับเคลื่อนมติสมัชชาสุภาพ ๒๕๕๒

ปี๒๕๕๑ มีการหยิบยกประเด็นการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง (พื้นที่เป้าหมาย ชุมชนบ้านสระบัว ต.ท่าศาลา อ.ท่าศาลา) เข้ามาเป็นประเด็นหนึ่งของสมัชชาสุภาพจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อยกระดับเรื่องที่ชาวบ้านดำเนินการมาก่อนแล้ว ให้เป็นประเด็นสาธารณะในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งที่ประชุมสมัชชาสุภาพมีมติเห็นชอบต่อยุทธศาสตร์ “คืนชีวิตให้ทะเล” ด้วยการดำเนินงาน ๗ ประเด็นคือ (๑)การพัฒนาฐานข้อมูล (๒)การพัฒนากลไกเฝ้าระวังชายฝั่ง(๓)การจัดการองค์กรชุมชน (๔)การพัฒนารูปแบบการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่ง (๕)การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน (๖)การออกกฎ กติกา ข้อบัญญัติท้องถิ่น และประกาศจังหวัด และ(๗)การเชื่อมประสานและการทำงานแบบบูรณาการ

คุณทรงวุฒิ พัฒน์แก้ว แกนนำนสมัชชาสุภาพ ประเด็น การจัดการประมงชายฝั่ง

ในปีถัดมา มีการขับเคลื่อนมติจากสมัชชาสุขภาพข้างต้น ด้วยการผลักดันการจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยการทำงานร่วมกันระหว่างเครือข่ายประมงพื้นบ้านอ่าวท่าศาลา คณะทำงานสมัชชาสุขภาพและอบต.ท่าศาลา ในรูปของคณะทำงานยกร่างข้อบัญญัติ แต่งตั้งโดยนายกอบต.ท่าศาลา มีการจัดเวทีตำบล ๖ ครั้ง เวทีระดับจังหวัด ๒ ครั้ง เวทีประชาพิจารณ์อีก ๑ ครั้ง จนในที่สุดสภาอบต.ท่าศาลา ได้ผ่านข้อบัญญัติอบต.ว่าด้วย การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน พ.ศ.๒๕๕๒ ด้วยคะแนนเสียงที่เป็นเอกฉันท์ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒

“การออกข้อบัญญัติของอบต.เป็นผลลัพธ์ของกระบวนการทำงานที่ต่อเนื่องมานาน สมัชชาสุขภาพมีส่วนเข้ามาเสริม ทำให้กิจกรรมของชุมชนมีความชอบธรรมมากขึ้น และกิจกรรมของชุมชนเข้มแข็งมากขึ้นตามไปด้วย การติดตามบังคับใช้ข้อบัญญัติ ทำโดยประชาชนและชุมชนเอง เพราะชุมชนเป็นผู้ริเริ่ม เป็นเรื่องของชุมชนและชาวประมงท้องถิ่นเขาช่วยกันดูแลท้องน้ำ ๒๔ ชั่วโมง ด้วยชีวิตของพวกเขาอยู่แล้ว”

คุณเจริญ ไต่ฮิเต (บังมู) ประธานเครือข่ายประมงพื้นบ้านอ่าวท่าศาลา เล่าให้คณะดูงานฟัง (

คุณเจริญ คนนี้ เคยไปกล่าวแสดงสุนทรพจน์ในนาม จ.นครศรีธรรมราช ในสมัชชาสุขภาพแห่งชาติเมื่อปี ๒๕๕๔ ด้วย

ปัญหาที่ชาวบ้านต้องเผชิญไม่ใช่มีแค่นั้น วันนี้รัฐบาลกำลังเปิดให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมและการพัฒนาพลังงานรุกคืบเข้ามาในพื้นที่ ด้วยเป้าหมายมุ่งการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ ซึ่งชายฝั่งทะเลนครศรีธรรมราชเป็นพื้นที่เป้าหมายการพัฒนาพลังงานเพื่อป้อนอุตสาหกรรม

การขับเคลื่อนของภาคประชาชนจึงไม่สามารถที่จะหยุดนิ่งได้แม้แต่วันเดียว เพราะภัยที่กำลังเข้ามาคุกคามชีวิต เลือดเนื้อ และชุมชนท้องถิ่นของพวกเขาอันใหญ่หลวงนัก

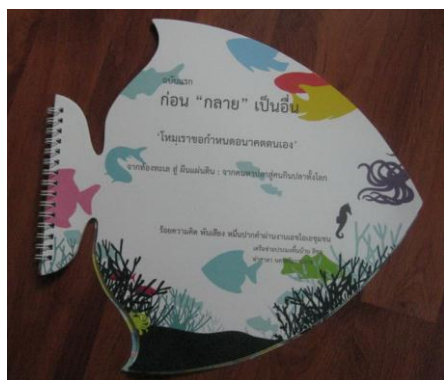
คุณสุพร ไต้ะเส็น (บังโหด) ว่าที่นายกสมาคมประมง
พื้นบ้านอ่าวท่าศาลา

“เราไม่ได้รุกรานใคร เราเพียงปกป้องบ้านตัวเอง” เป็นจุดยืนของคนอ่าวทองคำ ท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อปกป้องทะเลและแผ่นดินเกิด จากภัยคุกคามอุตสาหกรรมน้ำมันข้ามชาติและโรงไฟฟ้าถ่านหิน ที่ใช้กลวิธีหลากหลายเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับตัวเอง ทั้งการสร้างภาพและทำให้หวาดกลัว ขณะที่ชุมชนก็ใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ และ พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติในการรักษาไว้ซึ่งสุขภาพด้วยกระบวนการสร้างทิศทางการพัฒนาชุมชนและการสร้างปัญญาจากข้อมูลชุมชน เพื่อนำไปสู่การกำหนดหนทางแห่งการพัฒนาอย่างมีทิศทางที่ถูกต้อง ภายใต้กระบวนการที่เรียกว่า “การประเมินผลกระทบด้านสุขภาพระดับชุมชน” หรือ “เอชไอเอ.ชุมชน” (CHIA) ของพี่น้องท่าศาลา

“จากท้องทะเล สู่มิ้นแผ่นดิน: จากคนหาปลา สู่คนกินปลาทั่วโลก”

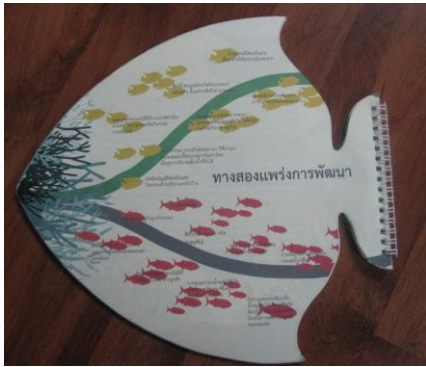
การใช้เครื่องมือเอชไอเอ.ชุมชน โดยชุมชนคนท่าศาลาเอง ก็เพื่อศึกษาข้อมูล องค์ความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปของชุมชนท้องถิ่นที่นั่น เพื่อที่จะรู้และเข้าใจตนเอง และเข้าใจโลกภายนอกตามความเป็นจริง สำหรับเป็น “ปัญญา” ในการกำหนดอนาคตของพวกเขาเองได้ ไม่ใช่รอให้ใครมาคิดและทำอะไรกับพวกเขาตามอำเภอใจ เป็นการต่อยอดการทำกิจกรรมชุมชนของพวกเขาที่มีมาแต่เดิม

ผมไม่อาจเล่าให้ลึกลงทั้งหมดได้ ใครสนใจสามารถอ่านเพิ่มเติมได้จากหนังสือ “ก่อนแผ่นดิน...จะกลายเป็นอื่น” เขียนโดยประสิทธิ์ชัย หนูนวนล จัดพิมพ์โดย สข. เคยนำเสนอในการประชุมวิชาการ เอชไอเอ.ชุมชน ครั้งที่ ๑ ที่โรงแรมราม่า การ์เด้น เมื่อวันที่๑๖-๑๗กรกฎาคม๒๕๕๕

หน้าปกหนังสือ “ก่อนกลายเป็นอื่น”

“พวกเราทำประมงมาตั้งแต่บรรพบุรุษ เราไม่ได้เก็บผลประโยชน์อย่างเดียว แต่เราดูแลรักษาเพื่อส่งต่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน ทะเลนครต้องอุดมสมบูรณ์ไปถึงลูกหลาน” แกนนำชาวบ้านพูดเสียงดังฟังชัด

“ทางสองแพร่งของการพัฒนา”

“นโยบายรัฐบาลบิดเบือน ให้ความสำคัญกับเงินมากกว่าชีวิตของประชาชน ชัยภูมิเมืองนครของเราดีที่สุด เขา ป่า นา เล เชื่อมโยงกันอย่างสมดุล สายน้ำ ๑๐ สาย และสายลม ๘ ทิศ เป็นสุดยอดของธรรมชาติมาช้านานปี อ่าวท่าศาลามีค่ายิ่งกว่าทองคำ อ่าวท่าศาลาก็คืออ่าวทองคำ ไม่ใช่แค่เลี้ยงคนนครเท่านั้น แต่เลี้ยงคนไปทั่วโลก

ถ้าอุตสาหกรรมเข้ามา โรงไฟฟ้าเข้ามา แหล่งพลังงานเข้ามา ท้องทะเลก็จะต้องตาย ทรัพยากรธรรมชาติที่เคยอุดมสมบูรณ์ก็จะสูญสลาย ผมเป็นครู ผมเป็นคนที่นี่ ผมต้องทำหน้าที่บอกกับสังคมให้ได้รับความจริง” ครูวิชาญ ชาลิต แกนนำชุมชนอีกคนหนึ่งเล่าอย่างถึงพริกถึงขิง

กับแกนนำชุมชนคนชายฝั่งท่าศาลา

คำคืนวันนั้น คณะของเราแวะรับประทานอาหารทะเลที่ร้านในเมือง กินไปก็นึกถึงเรื่องราวที่เราเพิ่งได้ไปเรียนรู้มาหมาดๆ อดคิดถึงชาวประมงพื้นบ้านที่ได้พบเจอกันเมื่อตอนบ่ายไม่ได้

พวกเขาเกิดและอยู่กับชายฝั่ง ทำอาชีพประมงพื้นบ้านเลี้ยงคนนครและคนเมืองอื่น ๆมายาวนาน ทำงานหนักกันทั้งชีวิต ไม่ได้ร่ำรวย มั่งมีศรีสุข มีอำนาจวาสนาสุง

แล้วทำไม “การพัฒนาสมัยใหม่” จึงไม่เป็นมิตรกับพวกเขา?